

Број: 05-05-1- 2274-2/11
Сарајево, 11. јули 2011. године

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRELIM. REF. NO.	13. 07. 2011		
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj listova
Poljoprivrede			
01.02-05-2-784/11			

#

ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА

Предмет. Сагласност за ратификацију споразума, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Финансијски споразум између Босне и Херцеговине и Комисије Европских заједница који се односи на државни програм (I дио) за 2008. годину у складу са инструментом за претприступну помоћ. Споразум је потписао г. Драган Вранкић, министар финансија и трезора БиХ, 09. априла 2009. године у Сарајеву.

Будући да је Министарство финансија и трезора БиХ надлежно за провођење поступка за закључивање овог споразума, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који посланицима, односно делегатима може дати све потребне информације о споразуму.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Ранко Нинковић

МФА – БА – МПП

Број: 08/1-42-7886-1/11
Сарајево, 05.07.2011. године

PREDSJEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO : 11.07. 2011			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Broj prijema	Broj priloga
05	05-1	2274	

ПРЕДСЈЕДНИШТВО БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

САРАЈЕВО

Предмет: Приједлог Одлуке о ратификацији Финансијског споразума између Босне и Херцеговине и Комисије Европских заједница који се односи на државни програм (I дио) за 2008. годину у складу са Инструментом за претприступну помоћ; - доставља се -

У прилогу акта достављамо Приједлог Одлуке о ратификацији Финансијског споразума између Босне и Херцеговине и Комисије Европских заједница који се односи на државни програм (I дио) за 2008. годину у складу са Инструментом за претприступну помоћ, који је потписан 09. априла 2009. године у Сарајеву, на енглеском језику.

Подсејамо да је Председништво Босне и Херцеговине на својој 55. сједници, одржаној 08. априла 2009. године, прихватило предметни Финансијски споразум и за потписивање овластило Драгана Вранкића, министра финансија Босне и Херцеговине.

Савјет министара Босне и Херцеговине на својој 154. сједници, одржаној 29. јуна 2011. године, утврдило је Приједлог одлуке о ратификацији наведеног Финансијског споразума.

Молимо да Председништво Босне и Херцеговине, у складу са одредбама члана 17. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Службени гласник БиХ", број 29/00), проведе поступак ратификације Одлуке о ратификацији Финансијског споразума између Босне и Херцеговине и Комисије Европских заједница који се односи на државни програм (I дио) за 2008. годину у складу са Инструментом за претприступну помоћ.

FINANCIJSKI SPORAZUM

IZMEĐU

BOSNE I HERCEGOVINE

I

**POVJERENSTVA EUROPSKIH
ZAJEDNICA**

KOJI SE ODNOSI NA DRŽAVNI PROGRAM (I. DIO)
ZA 2008. GODINU
SUKLADNO INSTRUMENTU ZA PRETPRISTUPNU
POMOĆ

Datiran

(Centralizirano upravljanje)

SADRŽAJ

Predgovor

- 1. Program**
- 2. Implementacija programa**
- 3. Strukture i tijela s odgovornostima**
- 4. Financiranje**
- 5. Rok za ugovaranje**
- 6. Rok za izvršenje ugovora**
- 7. Rok isplate**
- 8. Tretiranje primitaka**
- 9. Prihvatljivi izdatci**
- 10. Čuvanje dokumentacije**
- 11. Mapa s opisom načina za decentralizaciju bez prethodnih kontrola**
- 12. Tumačenje**
- 13. Djelimično pravno nevaženje i nenamjerne praznine**
- 14. Revizija i izmjene i dopune**
- 15. Prestanak**
- 16. Rješavanje razlika**
- 17. Obavještanja**
- 18. Broj originala**
- 19. Dodatci**
- 20. Stupanje na snagu**

Dodatak A Nacionalni program za Bosnu i Hercegovinu (I. dio) u okviru IPA komponente za pomoć u tranziciji i za jačanje institucija za 2008. godinu koji je usvojen odlukom Komisije C(2008)5659/2 od 9. listopada 2008. godine.

Dodatak B Okvirni sporazum između Komisije Europske zajednice i Bosne i Hercegovine od 20. veljače 2008. godine.

FINANCIJSKI SPORAZUM

BOSNA I HERCEGOVINA

i

KOMISIJA EUROPSKE ZAJEDNICE

u daljnjem tekstu zajedno se odnosi na "Strane", ili pojedinačno kao "Zemlja korisnik", ili "Komisija" u slučaju Europske zajednice.

Budući:

- (a) da je Vijeće Europske unije 1. kolovoza 2006. godine usvojilo Uredbu (EC) broj: 1085/2006 uspostavljajući instrument za prepristupnu pomoć (dalje u tekstu: "Okvirna uredba IPA"). Sa stupanjem na snagu 1. siječnja 2007. godine, ovaj instrument konstituira jedinstveni zakonski temelj za osiguranje financijske pomoći za zemlje kandidate (trenutačno Hrvatska, bivša Jugoslavija, Republika Makedonija i Turska) i potencijalnih zemalja kandidata (Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Srbija, uključujući Kosovo sukladno Rezoluciji Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1244) i njenim naporima da ojača političke, ekonomske i institucionalne reforme u cilju konačnog postajanja članicama Europske unije.
  - (b) da je Komisija je 12. lipnja 2007. godine usvojila Uredbu (EC) broj 718/2007 koja implementira Okvirnu uredbu IPA programa, detaljno opisujući primjenljivo upravljanje i odredbe za kontrolu (dalje u tekstu: "Uredba za implementaciju IPA programa").
  - (c) da pomoć Zajednice u okviru instrumenta za prepristupnu pomoć treba nastaviti pomagati zemljama korisnicama u njihovim naporima da jačaju demokratske institucije i vladavinu prava, reformu javne uprave, da provode ekonomske reforme, poštuju ljudska kao i prava manjina, unapređuju jednakost spolova, podržavaju razvitak civilnoga društva i unapređuju regionalnu suradnju kao i pomirenje i obnovu, i da doprinose održivom razvitku i smanjenju siromaštva.
- da za potencijalne zemlje kandidate pomoć Zajednice može također uključivati usklađivanja s pravnom stečevinom Zajednice, kao i potporu za investicijske projekte, posebice ciljajući na izgradnju sposobnosti upravljanja u regionalnim oblastima, ljudskih resursa i ruralnoga razvitka.

- (d) da Okvirni sporazum, zaključen između strana i odobren 30. srpnja 2008. godine, postavlja opća pravila za suradnju i implementaciju pomoći Zajednice u okviru instrumenta za pretprijetupnu pomoć.
- (e) da je Komisija 9. listopada 2008. godine usvojila Nacionalni program za Bosnu i Hercegovinu (Dio I.) u okviru IPA Komponente za pomoć u tranziciji i jačanju institucija za 2008. godinu (dalje u tekstu: "Program"). Ovaj program treba implementirati Komisija na centraliziranoj osnovi.
- (f) da je za implementaciju ovoga programa neophodno da strane zaključe Financijski sporazum kako bi se postavili uvjeti za dostavu pomoći Zajednice, pravila i procedure u pogledu isplate koja se odnosi na takvu pomoć i odredbe na temelju kojih će se upravaljati s tom pomoći,

STRANE SU SE SLOŽILE U SLJEDEĆEM:

1. PROGRAM

Komisija će sudjelovati, bespovratnim sredstvima, u financiranju sljedećeg programa koji je postavljen u Dodatku A ovoga sporazuma:

Broj programa: 2008/020 111

Naziv: Nacionalni program za Bosnu i Hercegovinu (I. dio) u okviru IPA komponente za pomoć u tranziciji i jačanju institucija za 2008. godinu.

2. IMPLEMENTACIJA PROGRAMA

- (1) Program provodi Komisija na centraliziranoj osnovi sukladno članku 53.a Uredbe Vijeća (EC Euratom) broj 1605/2002 o Financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europske zajednice, koja je posljednji put izmijenjena Uredbom (EC, Euratom) 1995/2006 od 13. prosinca 2006. godine (dalje u tekstu: "Financijska uredba").
- (2) Program se implementira sukladno odredbama Okvirnoga sporazuma o pravilima za suradnju u svezi s financijskom pomoći Europske unije za Bosnu i Hercegovinu i implementacijom pomoći u okviru Instrumenta za pretprijetupnu pomoć (IPA) zaključenog između strana 20. veljače 2008. godine (dalje u tekstu: "Okvirni sporazum"), koji je naveden u Dodatku B ovoga sporazuma.

3. STRUKTURE I TIJELA S ODGOVORNOSTIMA

- (1) Korisnik određuje nacionalnog koordinatora za IPA program sukladno Okvirnom sporazumu koji će postupati kao predstavnik Korisnika nasuprot Komisiji. On/ona osigurava da se održava uska povezanost između Komisije i

Korisnika i u svezi s općim procesom pristupa kao i u svezi s pomoći Europske unije za pretpristup u okviru IPA programa.

4. FINANCIRANJE

Financiranje za implementaciju ovoga sporazuma je kako slijedi:

- (1) Doprinos Zajednice za 2008. godinu utvrđen je na maksimumu od 12.5 (dvanaestipo) milijuna eura kako se detaljno iznosi u programu. Međutim, plaćanje doprinosa Zajednice od strane Komisije realizira se u okviru ograničenja raspoloživih novčanih sredstva.
- (2) Troškove struktura i tijela koje postavlja zemlja korisnik za implementiranje ovoga programa snosi Korisnik.

5. ROK ZA UGOVARANJE

- (1) Pojedinačni ugovori i sporazumi kojima se implementira ovaj sporazum zaključuju se najkasnije dvije godine od datuma sklapanja ovoga sporazuma.
- (2) U valjano opravdanim slučajevima, ovaj rok za ugovaranje može se produljiti prije njegovog krajnjeg datuma do maksimalno tri godine od datuma zaključivanja ovoga sporazuma.
- (3) Sva novčana sredstva za koja nije zaključen nijedan ugovor prije ugovornog roka poništavaju se.

6. ROK ZA IZVRŠENJE UGOVORA

- (1) Ugovori moraju biti izvršeni u roku od maksimalno 2 godine od krajnjeg datuma ugovaranja.
- (2) Rok za izvršenje ugovora može se produljiti prije njegova krajnjeg datuma kada za to postoje valjano opravdani razlozi.

7. ROK ZA ISPLATE

- (1) Isplata novčanih sredstava mora biti učinjena najkasnije jednu godinu nakon konačnog datuma za izvršenje ugovora.
- (2) Rok za isplatu novčanih sredstava može se produljiti prije njegova krajnjeg datuma u valjano opravdanim slučajevima.

8. TRETIRANJE PRIMITAKA

- (1) Primitci u svrhe IPA programa obuhvataju prihod koji je ostvaren poslovanjem

tijekom razdoblja njegovog sufinanciranja, od prodaja, zakupnina, usluga za upise/naknada ili drugih ekvivalentnih primanja sa iznimkom:

- (a) primitaka ostvarenih tijekom ekonomskog trajanja sufinanciranih ulaganja u slučaju ulaganja u tvrtke;
  - (b) primitaka ostvarenih unutar okvira mjera financijskog inženjeringa, uključujući poduzetnički kapital i kreditna sredstva, sredstva jamstva, lizing;
  - (c) gdje je prikladno, doprinosi iz privatnog sektora za sufinanciranje poslovanja, što se iskazuje zajedno s javnim doprinosom u financijskim tabelama programa;
- (2) Primitci koji su utvrđeni u paragrafu 1 gore navedenom čine dohodak koji se odbija od iznosa prihvatljivih troškova za predmetno poslovanje. Najkasnije do zatvaranja programa, takvi se primitci odbijaju od relevantnih prihvatljivih troškova poslovanja u njihovoj ukupnosti ili proporcionalno, ovisno o tome jesu li realizirani u potpunosti ili samo u dijelu sufinanciranog poslovanja.

9. Prihvatljivost izdataka

- (1) Izdatci u okviru programa u Dodatku A prihvatljivi su za doprinos Zajednice ako su nastali nakon što su ugovori i nepovratna sredstva kojima se provodi takav program potpisani, osim u slučajevima izričito predviđenim Financijskom uredbom.
- (2) Sljedeći izdatci nisu prihvatljivi za doprinos Europske unije u okviru programa u Dodatku A:
- (a) porezi, uključujući poreze na dodanu vrijednost;
  - (b) carinske i uvozne pristojbe, ili neke druge pristojbe;
  - (c) nabava, iznajmljivanje ili najam za zemlju i postojeće zgrade;
  - (d) globe, novčane kazne i troškovi sudskih sporova;
  - (e) troškovi poslovanja;
  - (f) polovna oprema;
  - (g) bankarske pristojbe, troškovi jamstava i slične obveze;
  - (h) troškovi konverzije, pristojbe i kursni gubici povezani s bilo kojim od sastavnih pojedinačnih euro računa, kao i drugih čisto financijskih izdataka;
  - (i) doprinosi u naturi;
  - (j) svi troškovi lizinga;
  - (k) troškovi amortizacije.

- (3) Iznimno od prethodnog paragrafa 2, Komisija će odlučivati na temelju od slučaja do slučaja da li su sljedeći troškovi prihvatljivi:
- (a) troškovi poslovanja, uključujući troškove iznajmljivanja, isključivo onih koji se odnose na razdoblje sufinanciranja poslovanja;
  - (b) porezi na dodanu vrijednost, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
    - (i) da se porezi na dodanu vrijednost ne mogu vratiti ni na koji način;
    - (ii) da je utvrđeno da ih snosi krajnji korisnik, i
    - (iii) da su jasno utvrđeni u prijedlogu projekta.
- (4) Izdatci koji se financiraju u okviru programa IPA nisu predmet nijednog drugog financiranja u okviru proračuna Zajednice.

10. ČUVANJE DOKUMENATA

- (1) Sva dokumentacija koja se odnosi na program u Dodatku A čuva se najmanje pet godina od datuma na koji Europski parlament odobrava isplatu za proračunsku godinu na koju se dokument odnosi.
- (2) U slučaju da program u Dodatku A nije definitivno zatvoren unutar roka koji je postavljen u gore navedenom paragrafu 1, dokumenti koji se odnose na to čuvaju se do kraja sljedeće godine u kojoj se program u Dodatku A zatvara.

11. MAPA S OPISOM NAČINA ZA DECENTRALIZACIJU BEZ PRETHODNIH KONTROLA

- (1) Zemlja korisnik utvrđuje detaljnu mapu s opisom načina za decentralizaciju s indikativnim mjerilima i vremenskim ograničenjima za postizanje decentralizacije s prethodnim kontrolama od strane Komisije. Osim toga, zemlja korisnik uspostavlja indikativnu detaljnu mapu s opisom načina kako bi se postigla decentralizacija bez prethodnih kontrola od strane Komisije.
- (2) Komisija prati implementaciju detaljnih mapa opisa načina za decentralizaciju koje su navedene u paragrafu 1, i uzima u obzir rezultate koje zemlja korisnik postiže u ovome kontekstu, posebice u pružanju pomoći. Mapa opisa načina da se postigne decentralizacija bez prethodnih kontrola može se odnositi na postupno odricanje od različitih vrsta prethodnih kontrola.
- (3) Zemlja korisnik stalno radi na tome da se Komisija redovito obavještava o napretku koji se čini u implementaciji ove detaljne mape opisa načina za decentralizaciju.

12. TUMAČENJE

- (1) Ovisno o nekoj izričitoj odredbi koja je suprotna ovom sporazumu, odredbe koje se koriste u ovome sporazumu imaju isto značenje koje im je dato u Okvirnoj uredbi IPA programa i u Uredbi za implementaciju IPA programa.
- (2) Ovisno o bilo kojoj izričitoj odredbi koja je suprotna ovom sporazumu, reference na ovaj sporazum su reference na takav sporazum koji se mijenja, dopunjuje i zamjenjuje s vremena na vrijeme.
- (3) Sva pozivanja na uredbe Vijeća ili Komisije čine se prema verziji tih uredbi kako je naznačeno. Ako je potrebno, modifikacije ovih uredbi prenose se u ovaj sporazum putem amandmana.
- (4) Uvodni dijelovi u ovome sporazumu nemaju pravno značenje i ne utječu na njegovo tumačenje.

13. DJELIMIČNO PRAVNO NEVAŽENJE I NENAMJERNE PRAZNINE

- (1) Ako neka odredba ovoga sporazuma postane pravno nevažeća ili ako ovaj sporazum sadrži neke nenamjerne praznine, to neće utjecati na pravosnažnost drugih odredaba ovoga sporazuma. Strane će zamijeniti svaku nevažeću odredbu važećom odredbom koja odgovara što je moguće bliže svrsi i namjeri te nevažeće odredbe.
- (2) Strane će ispuniti svaku nenamjernu prazninu odredbom koja najbolje odgovara svrsi i namjeri ovoga sporazuma sukladno Okvirnoj uredbi IPA programa i Uredbi za implementaciju IPA programa.

14. REVIZIJA I IZMJENE I DOPUNE

- (1) Implementacija ovoga sporazuma bit će podvrgnuta periodičnim revizijama s vremena na vrijeme dogovorom strana.
- (2) Svaki amandman o kojem se slože strane bit će u pismenom obliku i činit će dio ovoga sporazuma. Amandman stupa na snagu danom koji utvrde strane.

15. PRESTANAK

- (1) Bez negativnih posljedica na paragraf 2, ovaj sporazum prestaje važiti osam godina nakon potpisivanja istog. Ovaj sporazum ne sprečava mogućnost za Komisiju da čini neke financijske korekcije sukladno članku 56. Uredbe za provođenje IPA programa.
- (2) Ovaj sporazum može prekinuti i jedna i druga strana davanjem pismene obavijesti drugoj strani. Takav prestanak stupa na snagu šest kalendarskih

mjeseci od datuma pisane obavijesti.

16. RJEŠAVANJE RAZLIKA

- (1) Razlike koje proizađu iz tumačenja, poslovanja i implementacije ovoga sporazuma, na bilo kojem ili na svim razinama sudjelovanja, rješavat će se prijateljski putem razgovora između strana.
- (2) Ukoliko se ne postigne prijateljsko rješenje, i jedna i druga strana može uputiti predmet na arbitražu sukladno neobvezatnim pravilima za arbitražu Stalnog suda za arbitražu koji uključuje međunarodne organizacije i države članice koja su na snazi na dan ovoga sporazuma.
- (3) Jezik koji se koristi u arbitražnom postupku je engleski jezik. Nadležna osoba za imenovanje arbitra je generalni tajnik Stalnoga suda za arbitražu na temelju pismenog zahtjeva podnesenog s obje strane. Odluka je arbitra obvezujuća za sve strane i nema žalbe.

17. OBAVJEŠTAVANJA

- (1) Sve obavijesti u svezi s ovim sporazumom čine se pismeno i na engleskom jeziku. Svaka obavijest mora biti potpisana i mora biti dostavljena kao originalni dokument ili faksom.
- (2) Svaka obavijest u svezi s ovim sporazumom mora biti upućena na sljedeće adrese:

Za Komisiju:

Gosp. Dimitris Kourkoulas
Šef Izaslanstva
Izaslanstvo Europske komisije za Bosnu i Hercegovinu
Skenderija 3 A
71000 Sarajevo
Faks: +387 33 666 307

Za zemlju korisnika:

Gosp. Dragan Vrankić
Ministar
Ministarstvo financija i trezora
Trg Bosne i Hercegovine 1
71 000 Sarajevo
Faks: +387 33 202-930

18. BROJ ORIGINALA

Ovaj sporazum sastavljen je u dva primjerka na engleskom jeziku.

19. DODATCI

Dodatci A i B čine sastavni dio ovoga sporazuma.

20. STUPANJE NA SNAGU

Ovaj sporazum stupa na snagu danom potpisa. Ukoliko strane potpišu Sporazum u različite dane, ovaj sporazum stupa na snagu na dan potpisa druge od dviju strana.

Potpisano za i u ime Bosne i Hercegovine u Sarajevu **9. travnja 2009.** godine
od strane Osobno u potpisu

Gosp. Dragan Vrankić
Ministar financija i trezora Bosne i Hercegovine

Potpisano, za i u ime Komisije, u Sarajevu **24. studenoga 2008.** godine.
od strane Osobno u potpisu

Gosp. Dimitris Kourkoulas
Šef Izaslanstva Europske komisije

**DODATAK A NACIONALNI PROGRAM ZA BOSNU I HERCEGOVINU
(I. DIO) U OKVIRU IPA KOMPONENTE ZA POMOĆ U
TRANZICIJI I JAČANJU INSTITUCIJA ZA 2008. GODINU
KOJI JE USVOJILA KOMISIJA ODLUKOM C(2008)5659/2
od 9. listopada 2008. godine**

DODATAK A
IPA-2008 – NACIONALNI PROGRAM – BOSNA I HERCEGOVINA

1. IDENTIFIKACIJA

Korisnik	Bosna i Hercegovina
Program	Nacionalni program 2008 u okviru Komponente I. IPA programa – Dio I.
CRIS broj	2008/020 111
Godina	2008
Cijena	12.5 milijuna eura
Implementacijsko tijelo	EUROPSKA KOMISIJA Za Projekt broj 3 ("Državni zatvor"): Vijeće Europske banke za razvitak (CEB)
Konačni datum za zaključivanje Financijskoga sporazuma	Najkasnije do 31. prosinca 2009. godine
Konačni datum za ugovaranje	2 godine od datuma zaključivanja Financijskoga sporazuma Nema roka za reviziju i procjenu projekata koji su obuhvaćeni Financijskim sporazumom koji implementira ovaj program, kao što je navedeno u članku 166(2) Uredbe o financiranju. Ovi se datumi, također, primjenjuju na nacionalno sufinanciranje.
Konačni datum za izvršenje	2 godine od konačnog datuma ugovaranja Ovi se datumi, također, primjenjuju na nacionalno sufinanciranje.
Šifra sektora	15130, 99810, 99820
Proračunska linija	22.02.02
Voditelj za programiranje zadataka	Glavna uprava za proširenje C1 (DG ELARG CI)
Voditelj za implementiranje zadataka	Izaslanstvo Europske komisije za BiH – Odjel za provedbu aktivnosti

2. PRIORITETNI CILJEVI / PROJEKTI

2.1 Prioritetni ciljevi

Prvi dio Komponente I. Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA) – 2008 Nacionalnog programa za Bosnu i Hercegovinu podržava proces pridruživanja uglavnom u oblasti vladavine prava. Program će osigurati pomoć za reformu policije i sudskih institucija. On također ima za cilj olakšati napredak zemlje prema članstvu u Europsku uniju putem podizanja svijesti javnosti o procesu integracije u Europsku uniju i pomažući nacionalnim vlastima u planiranju, programiranju i implementiranju Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA) putem pripremanja projekata za financijsku pomoć.

Ovi su prioriteti identificirani u Europskom partnerstvu s Bosnom i Hercegovinom za 2007. kao kratkoročni prioriteti za akciju. Pomoć će u ostalim sektorima biti razmatrana u drugome dijelu Nacionalnog programa za 2008. godinu.

Strateško povezivanje programa je višegodišnji indikativni planski dokument (MIPD) za 2007.-2009. godinu. Pomoć se usmjerava na podržavanje napora zemlje u njezinoj tranziciji od potencijalnog kandidata do statusa kandidata. Fondovi u okviru komponente I. Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA) usmjeravaju se na osiguravanje jačanja institucija koje je potrebno da se zadovolji ovaj cilj. Bosna i Hercegovina se mora posebice približiti europskim standardima, između ostalog, u sektorima pravosuđa, slobode i sigurnosti, gdje ostaju trajni naponi potrebni da se i dalje povećava učinkovitost zakonodavnih tijela.

2.2 Opis projekata grupiranih po prioritetnom cilju

Program fokusiran na **Cilj 1 – Rješavanje političkih zahtjeva i dijaloga o civilnome društvu**. Odabrani prioriteti upućuju uglavnom na članak 78. parafiranog Sporazuma o stabilizaciji i udruživanju s Bosnom i Hercegovinom koji zahtijeva jačanje institucija i vladavine prava. Pomoć se također osigurava za vlasti Bosne i Hercegovine u cilju politike planiranja i pripremanja programa, kao i komunikacije s civilnim društvom i javnošću o pitanjima integracije u Europsku uniju.

Broj	Politički kriteriji	Doprinos EC u milijunima eura	Opis projekata
01.	Pomoć za proces reforme policije	2.0	<i>Svrha projekta:</i> da pomogne u uspostavljanju potrebnog zakonodavstva i institucionalnog okvira za policijske službe koje funkcioniraju i djeluju kao jedinstvena, učinkovita i održiva struktura, sposobna za ispunjenje svoje uloge u provedbi vladavine prava. <i>Implementacija:</i> 1 twinning ugovor i 1 ugovor o opskrbi. Poziv za twinning prijedloge bit će pokrenut tijekom 4. kvartala 2008. godine. Nadmetanje za ugovor o opskrbi bit će objavljeno tijekom 4. kvartala 2008. god.
02.	Potporna Državnom sudu i Tužiteljstvu BiH u borbi protiv ratnih zločina i organiziranog kriminala	3.0	<i>Svrha projekta:</i> da se izgrade održive stručne i tehničke sposobnosti za procesuiranje i istraživanje slučajeva koji se odnose na ratne zločine, ekonomski kriminal, organizirani kriminal i korupciju.

<i>Broj</i>	<i>Politički kriteriji</i>	<i>Doprinos EC u milijunima eura</i>	<i>Opis projekata</i>
			<i>Implementacija:</i> izravni sporazum o nepovratnim sredstvima za Registar Državnoga suda, s obzirom na njegov <i>de jure</i> monopol, da osigura jačanje sposobnosti i obučavanja za Državni sud i Tužiteljstvo, sukladno članku 168(1)(c) Pravila za provedbu Uredbe o financiranju. Očekuje se da će izravni sporazum o nepovratnim sredstvima biti zaključen tijekom 4. kvartala 2008. godine.
03.	Potpoma za izgradnju Državnoga zatvora s visokom sigurnošću u Bosni i Hercegovini	4.0	<i>Svrha projekta:</i> uspostaviti stalni tip objekta određenog za izdržavanje kazne pritvora i kazne zatvora. Ovaj projekt ima za cilj omogućiti Sudu BiH i Tužiteljstvu da procesuiraju i osuđuju jako profilirane pojedince u slučajevima ratnog zločina, organiziranog kriminala, terorizma i korupcije. <i>Implementacija:</i> Izgradnja Državnoga zatvora zajednički je napor međunarodnih donatora i vlasti Bosne i Hercegovine. Komisija i vlade Nizozemske, Švedske i Sjedinjenih Američkih Država ulažu nepovratna sredstva, a Vijeće Europske banke za razvitak (CEB) pomaže zajmom. BiH također sudjeluje u financiranju. Komisija planira povjeriti Vijeću Europske banke za razvitak (CEB) implementaciju nepovratnih sredstava Komisije kao zajednički vođen projekt. Indikativni datum za zaključivanje sporazuma o doprinosima je 4. kvartal 2008. godine.
04.	Pripremanje projekata za financijska sredstva	1.5	<i>Svrha projekta:</i> da podrži i omogući vlastima Bosne i Hercegovine da podnesu prijedloge za dobre i kvalitetne projekte Europskoj komisiji za implementaciju Europskog partnerstva (EP) i Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SAA) i da podrže djelotvornu implementaciju ovih projekata u Bosni i Hercegovini. <i>Implementacija:</i> ugovori o pružanju usluga ili twinning ugovori bit će pokrenuti tijekom 1. i 2. kvartala 2009. godine. Indikativni broj ugovora je 8.
05.	Svijest o Europskoj uniji II.	2.0	<i>Svrha projekta:</i> da otvori dijalog i debatu kako bi se olakšao napredak zemlje prema članstvu Europske unije. <i>Implementacija:</i> 1 ugovor o pružanju usluga, poziv za prijedloge za nepovratna sredstva kako bi se osigurala pomoć i komunikacijska ekspertiza za postojeće Euro informacijske centre, i 1 izravni sporazum o nepovratnim sredstvima za Euro info korespondentni centar kako bi financirao svoje operativne troškove. Nadmetnje za ugovor o pružanju usluga bit će pokrenut tijekom 4. kvartala 2008. godine. Poziv za prijedloge bit će pokrenut tijekom 4. kvartala 2008. godine. Izravni sporazum o nepovratnim sredstvima za Euro info korespondentni centar (EICC) bit će zaključen u cilju njegovog <i>de jure monopola</i> sukladno članku 168 (c) Pravila za provedbu Financijske uredbe. Ovaj sporazum o nepovratnim sredstvima bit će zaključen u 1. kvartalu 2009. godine.
UKUPNO		12.5	

2.3. Pregled prošle i sadašnje pomoći (EU / IFI / Bilateralna pomoć) uključujući lekcije koje su naučene.

2.3.1. Reforma policije

Prepoznavanje potrebe da se učinkovitije bori protiv organiziranog kriminala i priznanje da je ustrojstvo policijskih snaga Bosne i Hercegovine fragmentirano i financijski neodrživo vodi uspostavljanju Komisije za restrukturiranje policije koju financira Europska unija u okviru pomoći Zajednice za obnovu, razvitak i stabilizaciju (CARDS) 2004. Nakon političkog sporazuma iz listopada 2005. godine da se restrukturiraju policijske snage utemeljene na tri načela koja je postavila Europska unija, uspostavljeno je privremeno tijelo u okviru Vijeća ministara zaduženo za elaboraciju plana za implementaciju do rujna 2006. godine.

Pomoć Zajednice za obnovu, razvitak i stabilizaciju (CARDS) 2005 koja uzima u obzir posebne dijelove plana implementacije koji su usmjereni na podržavanje određenih ključnih funkcija jedinstvene strukture za nadziranje. Eksperti Europske komisije podržavaju specifične radne skupine uspostavljene za svaku oblast plana. Plan je obuhvatio neophodni nacrt zakonodavstva za reformu policije; detaljnu vremensku skalu za razdoblje od pet godina za implementacijsko razdoblje i druge vidove, kao što je definiranje lokalnih policijskih područja.

Intervencije koje su već implementirane fokusirane su uglavnom na izgradnju jačanja kapaciteta institucija na državnoj razini i službi za provođenje zakona. One se temelje, između ostalog, na bazi podataka informacijske tehnologije, telekomunikacijskom sustavu, forenzikama i obučavanju. Ove su intervencije trasirale put za preustroj osnovnih aspekata rada policije i osnovat će prve odjele gdje će se reforma učinkovito odvijati nakon Mostarske deklaracije od listopada 2007. godine.

Na temelju ranijeg iskustva pregovaranja o reformi policije, očekuje se da bi se politički problemi mogli događati tijekom razdoblja implementacije. Stoga je važno da se pomoć Europske komisije implementira na konzistentan i snažan način. Problem i fragmentirana unutarnja politička situacija zemlje zahtijevat će delikatno prilagođavanje i opredijeljenost korisnika kako bi se osigurala održivost projekata.

Koordinacija donatora u ovome sektoru osigurana je putem redovitih sastanaka kojima predsjedava Izaslanstvo Europske komisije i Policijska misija Europske unije (EUPM), i u okviru radnih skupina za vladavinu prava kojima predsjedava OHR. Sastanci zbližavaju države članice Europske unije, međunarodne organizacije i bilatelarne programe za pomoć trećih zemalja.

2.3.2. Pomoć Državnom sudu (Vijeću za ratne zločine)

Međunarodni registar Državnoga suda podržava se putem međunarodne pomoći od njegova osnutka u 2005. godini. Europska komisija osigurala je izravna nepovratna sredstva za Registar u vrijednosti od 5.8 milijuna u okviru pomoći Zajednice za obnovu, razvitak i stabilizaciju (CARDS) 2004 za podržavanje njegovog djelovanja u razdoblju 2005-2008. godine.

Projekt je povezan s naporima koji se čine za cjelokupnu sudsku reformu Bosne i Hercegovine, posebice da se održi Državni sud i Tužiteljstvo. On doprinosi jačanju domaćih kapaciteta za procesuiranje ratnih zločina, organiziranog kriminala, korupcije i gospodarskoga kriminala.

Na temelju ranijeg iskustva, projekt će osigurati snažan domaći/nacionalni udio i menadžerske sposobnosti unutar svih domaćih i nacionalnih institucija koje su u svezi s tim.

Dodatno će financiranje za Registar također osigurati Sjedinjene Američke Države, Ujedinjeno Kraljevstvo, Nizozemska, Švedska, Njemačka i Španjolska.

2.3.3. Izgradnja Državnoga zatvora

"Analiza ispitivanja učinkovitosti i djelotvornosti izvršavanja kaznenih sankcija", koju financira Ujedinjeno Kraljevstvo, naglašava da bi zatvor na razini države Bosne i Hercegovine trebao biti bitan za dugoročni razvitak učinkovitog i djelotvornog zatvorskog sustava. Takav projekt zahtijeva značajne inicijalne kapitalne troškove i operativne troškove koje ne može pokriti samo proračun Bosne i Hercegovine.

Paralelno, Vijeće Europe implementira "Pomoć za reformu zatvorskog sustava" koju financira Kanadska agencija za međunarodni razvitak. Europska komisija također je financirala twinning light (s Austrijom) kako bi se izvršila procjena zatvorske infrastrukture i procjena potreba za obučavanje. Sljedeći projekt za reformu zatvorskog sustava predviđa se u okviru Instrumenta za prepristupnu pomoć (IPA) 2007.

Izvršni kreativni ravnatelj (ECD) usko surađuje sa Sjedinjenim Američkim Državama, Nizozemskom, Švedskom i Vijećem Europske banke za razvitak koji su sufinancijeri projekta.

2.3.4. Pripremanje projekata za financijska sredstva

Projekt je povezan s velikim brojem prošlih i sadašnjih aktivnosti Zajednice za obnovu, razvitak i stabilizaciju (CARDS) 2003, sa sveobuhvatnim ciljem da olakša sudjelovanje raznih akcionara Bosne i Hercegovine u procesu programiranja Europske komisije i da pomogne u aktivnostima kod planiranja projekata. Posljednjih dvije godine, naglasak se stavlja na jačanje kapaciteta i sposobnosti Direkcije za europske integracije kao glavnog koordinatora i vodeće institucije za provedbu aktivnosti koje se odnose na proces integracije u Europsku uniju. Veći je značaj također posvećen razvitku mehanizama u implementaciji prioriteta za Europsko partnerstvo.

U kontekstu programiranja pomoći Zajednice za obnovu, razvitak i stabilizaciju (CARDS) 2006 i Instrumenta za prepristupnu pomoć (IPA) 2007, postaje jasno da korisnici traže pomoć u razvitku sektorskih nadziranja, strategija i projekata. Posebice se pokazuje neophodnim da se osiguraju financijska sredstva koja se posebice usmjeravaju na fazu projektiranja prije nego što se veće razmjere sredstava opredjeljuju za manje dobro definirane i relativno visokorizične projekte.

2.3.5. Projekt svijesti o Europskoj uniji II.

Trenutačno, pomoć u ovoj oblasti osigurava se putem Programa svijesti o Europskoj uniji koji ima za cilj podizanje svijesti za sve javne autoritete, organizacije civilnih društava i opću javnost. Drugi cilj jeste omogućiti Direkciji za europske integracije da ojača svoje mogućnosti u oblasti javnih odnosa i da provodi svoju ulogu u diseminaciji informacija o procesu stabilizacije i udruživanja, članstvu u Europsku uniju i pitanja u svezi s Europskom unijom. Dobro razumijevanje u pogledu prijenosa podataka i poboljšane sposobnosti da se implementiraju među zvaničnicima Direkcije za europske integracije (DEI) jeste ključna točka za početak uspješnog razumijevanja informacija za javnost Bosne i Hercegovine u cjelini.

Projekt svijesti o Europskoj uniji počeo je u siječnju 2007. godine, a završava se u siječnju 2009. godine. Info centri Europske unije počeli su s radom u srpnju 2006. godine i trajat će do kraja 2008. godine. Sredstva Instrumenta za prepristupnu pomoć (IPA) 2008. god. planiraju se za nastavak ovih aktivnosti za još dvije godine. Sadašnji projekt svijesti o Europskoj uniji financira

Ujedinjeno Kraljevstvo (Ministarstvo za međunarodni razvitak (DFID)) koje donira troškove Info centra Europske unije (EUIC) Tuzla i Info centra Europske unije (EUIC) (Sveučilište u istočnom dijelu Mostara). Razni se događaji koordiniraju sa svim državama članicama Europske unije.

2.4. Horizontalna pitanja

Jednaka mogućnost za sudjelovanje svih ljudi i žena i predstavljanje manjina bit će osigurani u svim aspektima implementacije projekata. Sudjelovanje u aktivnostima projekata bit će zajamčeno na temelju jednakog pristupa bez obzira na rasno ili etničko podrijetlo, religiju ili vjeru, hendikepiranost, spol ili seksualnu orijentaciju.

Osim toga, projekt reforme policije osigurat će da se pitanja svijesti kod spolnih, manjinskih i osjetljivih skupina podižu kroz aktivnosti obučavanja koje se poduzimaju u tome okviru.

Projekt Registra osigurat će da se pitanja spola podižu i poduzimaju putem jačanja zaštite svjedoka za žene žrtve ratnih zločina kao i psihološku pomoć kroz suđenja i istrage. Posebna pozornost bit će posvećena zaštiti prava žrtava, koje su u velikoj većini žene.

Dobro upravljanje shvata se kao temeljni element programa pošto reforma policije ne samo da se dotiče cjelokupne organizacije policijskih službi, već također rješava bitne elemente izgradnje povjerenja između policijskih službi i opće javnosti. Borba protiv korupcije jednako je dio cjelokupne strategije policijske reforme.

Projekt Registra jednako se bavi glavnim pitanjima dobrog ponašanja i borbe protiv korupcije i organiziranog kriminala. U ime dobrog upravljanja, projekt ojačava treću moć svake demokratske zemlje: sudstvo. Što se tiče borbe protiv korupcije i organiziranog kriminala, nedavne tužiteljske istrage u Bosni i Hercegovini pokazuju veze između mreža ratnog kriminala, organiziranog kriminala i korupcije te će tako u ovome spoju projekt biti od koristi za rješavanje ovih složenih pitanja.

Projekt Državnoga zatvora jača funkcioniranje glavnog oslonca vladavine prava: zatvorski sustav. U ime borbe protiv korupcije i organiziranog kriminala, projekt čini zatvorski sustav profesionalnijim, odgovornijim i sigurnijim za građane Bosne i Hercegovine.

Pripremanje projekata za financijska sredstva osigurat će inkorporiranje ovih aspekata u programiranje/strateškom planiranju djelatnosti koje su povezane s njima. Projekt svijesti o Europskoj uniji II. posebice će posvetiti pozornost pravima građana s naglaskom na jednake mogućnosti i probleme manjinskih/osjetljivih skupina, sudjelovanju civilnoga društva u kreiranju politike i potrebe za dobro upravljanje u svim oblastima integracije. Projekt će također podići svijest o značaju aspekta zaštite okoliša u implementaciji politike Europske unije.

Što se tiče projekta za Državni zatvor, relevantne odluke o usvajanju plana, o parceliranju i urbano-tehničkim uvjetima su u tijeku. Usklađenost će biti osigurana s relevantnim ekološkim stečevinama, u posebnoj Direktivi procjene utjecaja na okoliš (EIA).

2.5. Uvjeti

Program uključuje sljedeće uvjetovanosti:

- Sažeci projekata formalno se odobravaju razmjenom dopisa između Komisije i Vlade Bosne i Hercegovine;

- Vlada će osigurati da institucije korisnika imaju adekvatne financijske, materijalne i ljudske resurse u kojima se koristi financijska pomoć Europske unije na najučinkovitiji i najodrživiji mogući način;
- Institucije korisnika formalno će potvrditi projekt i tenderske dokumente, uključujući opis projekta;
- Vlada će osigurati dostupnost zemljišta, bez potraživanja vlasništva i sporova, pribavljanje svih neophodnih građevinskih dozvola i ovlasti za izvođenje planiranih radova. Vlada osigurava dugoročnu održivost radnji dodjeljivanjem neophodnih sredstava, uključujući tekuće troškove i troškove održavanja;
- Institucije korisnika organiziraju, biraju i imenuju članove (uključujući spol i etničku izbalansiranost) radnih skupina, upravne i koordinirajuće odbore i seminare kako zahtijevaju aktivnosti projekta.

Dodatni specifični uvjeti projekata opisani su u sažecima projekata. U slučaju da ovi uvjeti ne budu zadovoljeni, bit će uzeta u razmatranje suspenzija ili prekid projekta ili posebne aktivnosti.

2.6. Mjerila

	N		N+1 (zbrojno)		N+2 (zbrojno)	
	EU	NF*	EU	NF*	EU	NF*
Broj pokrenutih tendera ili potpisanih sporazuma o nepovratnim sredstvima	5		17-18		17-18	
Broj pokrenutih poziva za prijedloge	1		1		NA	
Stopa ugovaranja (%)	0		100		100	

* U slučaju paralelnog nacionalnog sufinanciranja

2.7. Mapa s opisom načina za decentralizaciju upravljanja novčanim sredstvima Europske unije bez prethodnih kontrola od strane Komisije

Revidirana Strategija za provedbu decentraliziranog sustava implementacije (DIS) u Bosni i Hercegovini je spremna za usvajanje od strane Vijeća ministara. Radna skupina decentraliziranog sustava upravljanja (DIS) pod predsjedanjem nacionalnog koordinatora za IPA program i nacionalnog ureda za reviziju (NIPAC/NA), mada ne zvanično imenovana, već je počela redovitim sazivanjem da se raspravlja o provedbi zahtjeva decentraliziranog sustava implementacije (DIS). Nacionalni fond i Centralna jedinica za financiranje i ugovaranje (CFCU) u Ministarstvu financija i trezora popunjeni su polovicom planiranih razina osoblja i daljnje se zapošljavanje nastavlja. Osoblje se osposobljava postojećim projektom tehničke pomoći, a ciljni datum za podnošenje paketa akreditacije Europskoj komisiji utvrđen je u veljači 2009. godine.

3. PRORAČUN (IZNOSI U EURIMA)

3.1. Tabela indikativnog proračuna

Centralizirano upravljanje	Jačanje institucija (IB)						Investiranje (INV)						Ukupno (IB+INV)		Ukupno IPA doprinos Zajednice	
	Ukupni troškovi		IPA doprinos zajednice		Nacionalni doprinos*		Ukupni troškovi		IPA doprinos zajednice		Nacionalni doprinos*		eur (g)=(a)+(d)		eur (h)=(b)+(c)	
	eur (a)=(b)+(c)	% ⁽¹⁾	eur (b)	% ⁽¹⁾	eur (c)	% ⁽¹⁾	eur (d)=(e)+(f)	eur (e)	% ⁽¹⁾	eur (f)	% ⁽¹⁾	eur (g)=(a)+(d)	eur (h)=(b)+(c)	% ⁽²⁾		
Prioritetni cilj 1- Politički zahtjevi	4,840,000	97.11	4,700,000	97.11	140,000	2.89	27,223,000	7,800,000	28.65	19,423,000	71.35	32,063,000	12,500,000	38.99		
1. Reforma policije	1,200,000	100.00	1,200,000	100.00		0.00	800,000	800,000	100.00		0.00	2,000,000	2,000,000			
2. Pomoć za Državni sud							7,573,000	3,000,000	39.61	4,573,000	60.39	7,573,000	3,000,000			
3. Državni zatvor							18,850,000	4,000,000	21.22	14,850,000	78.78	18,850,000	4,000,000			
4. PPF	1,500,000	100.00	1,500,000	100.00		0.00						1,500,000	1,500,000			
5. Značaj EU	2,140,000	93.46	2,000,000	93.46	140,000	6.54						2,140,000	2,000,000			
UKUPNO	4,840,000	97.11	4,700,000	97.11	140,000	2.89	27,223,000	7,800,000	28.65	19,423,000	71.35	32,063,000	12,500,000	38.99		

* doprinos (javni i privatni nacionalni i/ili međunarodni doprinos) koji si osigurali nacionalni partneri

(1) Izraženo u % u ukupnim troškovima IB ili INV (kolona (a) ili d)).

(2) Samo redovi prioritetnog cilja. Izraženi u % ukupnog iznosa kolone (h). To ukazuje na relativnu težinu prioriteta s referencom na ukupan doprinos Zajednice putem instrumenta za pretprijetnu pomoć (IPA) doprinosu Zajednice cjelokupnog funkcioniranja programa (FP).

3.2. Načelo sufinanciranja koje se primjenjuje na projekte koji se financiraju u okviru programa

Doprinos Zajednice, koji predstavlja 38.9% ukupnog proračuna za ovaj program, izračunat je u odnosu na prihvatljive troškove, koji se u slučaju centraliziranog upravljanja temelji na ukupnim izdatacima.

Stopa doprinosa Zajednice bit će:

- nepovratna sredstva za Registar Državnoga suda: do 39,61% prihvatljivih izdataka;
- zajedničko upravljanje s Vijećem Europske banke za razvitak (CEB) projektom za Državni zatvor: do 21.22% prihvatljivih izdataka;
- nepovratna sredstva za info centre Europske unije: do 90.91% prihvatljivih izdataka;
- nepovratna sredstva za Info korespondentni centar Europske unije: do 68.97% prihvatljivih izdataka;
- ostali projekti i aktivnosti: 100% prihvatljivih izdataka.

U slučaju nepovratnih sredstava, krajnji će korisnici uglavnom osigurati sufinanciranje. Pojedinačni sporazumi o nepovratnim sredstvima za implementaciju projekata kako je predviđeno u okviru Programa bit će financirani sukladno pravilima sufinanciranja koja su postavljena u članku 231(1) (d) Pravila za implementaciju Financijske uredbe.

4. IMPLEMENTACIJSKI ARANŽMANI

4.1. Metoda implementacije

Program će implementirati Europska komisija, Izaslanstvo Europske komisije za Bosnu i Hercegovinu na centraliziranoj osnovi sukladno članku 53.a Financijskog pravilnika¹ i odgovarajućih odredaba Pravila za implementaciju².

Projekt 3 ("Izgradnja Državnoga zatvora visoke sigurnosti") implementirat će Europska komisija zajedničkim upravljanjem s Vijećem Europske banke za razvitak primjenjujući članak 53(d) Financijskog pravilnika i odgovarajućih odredaba Pravila za implementaciju.

U tom cilju, Komisija i Vijeće Europske banke za razvitak zaključit će Sporazum o doprinosu.

4.2. Opća pravila za procedure sudjelovanja i za dodjeljivanje nepovratnih sredstva

Sudjelovanje se obavlja sukladno odredbama II. dijela, Naslova IV. Financijske uredbe II. dijela, Naslova III., Poglavlje 3 Pravila za implementaciju kao i pravila i procedura za usluge, nabave i ugovora o radovima koji se financiraju iz općeg proračuna Europske unije u svrhe suradnje s trećim zemljama koje je Komisija usvojila 24. svibnja 2007. godine C(2007)2034).

1 OJ L 248, 16.9.2002, str.1. Uredba koja je dopunjena Uredbom (EC, Euratom) No: 1995/2006 (OJ L 390, 30.12.2006, str.1 i Uredbe (EC, Euratom) broj: 1525/2007 od 17. prosinca 2007. godine (OJ L 343, 27.12.2007, str. 9).

2 OJ L 357, 31.12.2002, str.1 Uredbe koja je kao posljednja dopunjena Uredbom (EC, Euratom) Broj: 478/2007 (OJ L 111, 28.4.2007, str.13).

Procedure za dodjeljivanje nepovratnih sredstava slijede pravila I. dijela, Naslova VI. Financijske uredbe i I. dijela, Naslova VI. Pravila za implementiranje.

Komisija će također koristiti naputke za procedure i standardne šablone i modele koji olakšavaju primjenu gore navedenih pravila koja su osigurana u "Praktičnom vodiču za procedure ugovaranja pomoći Europske zajednice za vanjska djelovanja" ("Praktični vodič") koji je objavljen na EuropeAid website³ na dan započinjanja sudjelovanja ili procedura za dodjelu nepovratnih sredstava.

U slučaju projekta 3 ("Izgradnja Državnoga zatvora visoke sigurnosti"), opća pravila za sudjelovanje i procedure za dodjelu nepovratnih sredstava utvrdit će se Sporazumom o doprinosu između Komisije i Vijeća Europske banke za razvitak.

4.3. Implementacija načela za twinning projekte

Twinning projekti uspostavljaju se u obliku sporazuma o nepovratnim sredstvima, gdje se administracija države članice koja je izabrana slaže da osigura javnom sektoru tražene ekspertize naspram nadoknadi tako nastalih troškova.

Ugovor može posebice predvidjeti dugoročno angažiranje zvaničnika zaduženog da osigura stalni savjet administraciji zemlje korisnice kao rezidentni savjetnik za twinning.

Twinning sporazum o zajmu uspostavlja se sukladno relevantnim odredbama I. dijela, Naslova VI. Financijske uredbe i I. dijela, Naslova VI. Pravila za provedbu.

Twinning priručnik dostupan je na web stranici Glavne direkcije za proširenje Europske komisije na sljedećim adresama:

http://europa.eu/enlargement/financialassistance/institution_building_twinning_en.htm

4.4. Procjene utjecaja na okoliš i očuvanje prirode

Sve se investicije provode sukladno relevantnom zakonodavstvu Zajednice o okolišu.

Procedure o procjenama utjecaja na okoliš kako su utvrđene u Direktivi Uprave za podatke o energiji (EIA) primjenjivat će se potpuno na investicijske projekte i bit će osigurana primjena europskih načela za okoliš. Pošto projekt 'Pomoć za izgradnju Državnoga zatvora s visokom sigurnošću u Bosni i Hercegovini' korespondira s projektima koji spadaju unutar domena Dodatka 2 Direktive Uprave za podatke o energiji (EIA)⁴, pravi se procjena utjecaja na okoliš za ovaj projekt⁵, jednako onoj koja je predviđena Direktivom Uprave za podatke o energiji (EIA).

³ Sadašnja adresa: http://ec.europa.eu/europeaid/work/procedures/implementation/works/index_en.htm

⁴ Direktiva Vijeća 85/337/EEC od 27. lipnja 1985. godine o procjeni efekata na određenu javnost i privatne projekte o okolišu (OJ L 175 5.7.1985, str. 40). Direktiva dopunjena Direktivom 2003/35/EC (OJ L 156, 25.6.2003, str. 17)

⁵ Uporodi Dodatak Direktive Uprave za podatke o energiji (EIA) na odgovarajuće sažetke projekata o investicijama.

5. MONITORING I PROCJENA

5.1. Monitoring

Komisija može poduzeti bilo koju mjeru koju smatra potrebnom za nadzor. Ove se mjere mogu provoditi zajedno s međunarodnim organizacijama koje su za to zainteresirane.

5.2. Procjena

Programi se podvrgavaju prethodnim procjenama, kao i internim i, gdje je važno, naknadnim procjenama sukladno člancima 57. i 82. Uredbe za implementaciju Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA), s ciljem poboljšanja kvalitete, učinkovitosti i konzistentnosti pomoći iz fondova Zajednice i strategije i implementacije programa.

Ovi rezultati prethodne i interne procjene uzimat će se u obzir u programiranju i implementacijskome ciklusu. Komisija može također provoditi strateške procjene.

5.3. Revizija, financijska kontrola i mjere protiv prevare

Računi i poslovanja svih strana koje su obuhvaćene implementacijom programa, podložni su, s jedne strane, nadzoru i financijskoj kontroli od strane Komisije (uključujući Europski ured za suzbijanje prevara), koja može provoditi kontrole po svome nahođenju, ili sama ili putem vanjskog revizora i, s druge strane, revizijama Europskog suda revizora. Ovo obuhvata mjere kao što je prethodna verifikacija nadmetanja i ugovaranja koje provodi Izaslanstvo u zemlji korisnici.

Kako bi se osigurala učinkovita zaštita financijskih interesa Zajednice, Komisija (uključujući Europski ured za suzbijanje prevara) može provoditi kontrole na licu mjesta i inspekcije sukladno procedurama predviđenim Uredbom vijeća (EC, Euratom) 2185/96⁶.

Kontrole i revizije koje su gore opisane primjenljive su na sve ugovorače, podugovorače i korisnike bespovratnih sredstava koji primaju novčanu pomoć Zajednice.

6. OGRANIČENE PROMJENE

Ograničene promjene u implementaciji ovoga programa koje utječu na bitne elemente koji su navedeni u okviru članka 90. Pravila za implementaciju Financijske uredbe, koje su indikativne prirode⁷, može poduzeti ovlaštenu zvaničnik putem izaslanstva (AOD), ili putem ovlaštenog zvaničnika podizaslanstva (AOSD), sukladno ovlastima izaslanstva datim od Agencije za osiguranje depozita (AOD), sukladno načelima i zdravom financijskom menadžmentu bez izmjene i dopune financijske odluke koja je neophodna.

⁶ OJ L 292, 15.11.1996, str. 2.

⁷ Ovi bitni elementi indikativne prirode su, za nepovratna sredstva, indikativni iznos za sve prijedloge i, za nabavke, indikativni broj i vrsta ugovora i indikativni vremenski okvir za pokretanje procedura za nabavke.

**DODATAK B OKVIRNI SPORAZUM IZMEĐU KOMISIJE EUROPSKE ZAJEDNICE
I BOSNE I HERCEGOVINE OD 20. VELJAČE 2008. GODINE**